Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pastu:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bes Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Maksa bes peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots festdeenâm no plkst. 8 fahkot.

Maksa par sludinaschanu:
par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

36. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 9. Sestdeen, 2. martâ. 1891.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un **sludinajumus** nodot **Rigâ, manâ drukatawâ un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ pee Petera basnizas.** Bes tam Mahjas Weesi war wehl pastellet bes daudz peenemschanas weetâm Peterburgas un Jelgawas Ahrrigâ, wehl zitâs pilsehtâs, kà: **Jehsis:** B. Peterson un Grahwel kgu pahrdotawâs; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin kgu grahmatu pahrdotawâs; **Walmeerâ:** E. G. Trey un dehla kgu grahm. pahrdotawâ; **Rujenê:** J. Allsne kga grahm. pahrdotawâ; **Laudonâ:** pee grahm. sehjeja Karl Gruhsin kga; **Jaunjelgawâ:** A. Schwabe kga grahm. pahrdotawâ; **Jelgawâ:** Besthorn kga grahm. pahrdotawâ, Pils eelâ; H. Allunan un Jaeger kgu grahm. pahrdotawâs; **Bauskâ:** Beckmann kga grahm. pahrdotawâ; **Kuldigâ:** Besthorn kga grahmatu pahrdotawâ; **Talsôs:** H. Tow kga grahmatu pahrdotawâ un bibliotekâ un Wolontschewski kga grahmatu pahrdotawâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kuru s mihki luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Par sinu.

Teem zeen. lasitajeem, kas gribetu „Mahjas Weesi" us scho 1891. gadu apstellet, te sinojam, ka tahdus apstellejumus labpraht peenemam. — Maksàs ar peesuhtischanu par pastu: **ar** Peelikumu par gadu **2** rbl. **75** kap., **bes** Peelikuma **2** rbl.; **ar** Peelikumu par pusgadu **1** rbl. **40** kap., **bes** Peelikuma **1** rbl. — Kas tepat Rigâ sawu lapu grib sanemt, teem maksàs **ar** Peelikumu par gadu **1** rbl. **75** kap., **bes** Peelikuma **1** rbl.; **ar** Peelikumu par pusgadu **90** kap., **bes** Peelikuma **55** kap. — Awischu apstelleschanas- un sanemschanas-weetas paleek tahs paschas, kà lihds schim.

Ernst Plates, „Mahjas Weesa" ihpaschneeks un isdewejs
Dr. phil. Arnold Plates, atbildoschais redaktors.

Godalgu issolijums
par istrumental komposiziju.

Jelgawas Latw. Beedriba issola 100 rbl. leelu goda algu par labako „Brihwlaischanas swehtku marschu." Tuwaki nosazijumi sekoschi:

1) Buhtu wehlejams, ka komposizijâ tiktu nemti Latweeschu tautas musikas motiwi.

2) Komposizijai teknisKâ sinâ nebuhtu jabuht pahrak grûhtai.

3) Komposizija tà jaeekahrto, ka to war leetot leelâ orkestrî — ap 27 balsu — un ka ta spehlejama ari tik no 8 musikeem ar schahdeem instrumenteem: I. un II. wiolina, wiola, kontrabass, flauta, klarineta (a, b, c), tromba I. un II. (a, b). Partiturâ japeesihmê, kureem no mineteem instrumenteem peeschkiramas nepeezeeschamas partijas (solo) no cello, oboes, fagota, corno, trombones u. t. t.

4) Komposizijas eesuhtamas lihds 1. junijam us Jelgawas Latw. Beedribas preekschneeka wahrda.

5) Komposizijai lihds jasuhta komponista wahrds aislipinatâ konwertâ, us kura jausraksta dewise, kurai jaatronas ari us komposizijas.

6) Komposizija paleek sazeretaja pascha ihpaschums, bet Jelgawas Latw. Beedriba tik patura sew teesibu to spehlet sawôs isrihkojumôs, kà ari aisdot leetoschanai teem musikas koreem, kas peedalas tautas swehtkôs.

7) Komposizijas, kuràm nepeespreedis godalgu, komponisti warès sanemt atpakal lihds ar neatplehsteem konwerteem.

Jelg. Latw. Beedribas preekschneeks: J. Tschakste.
Rakstu wedejs: A. Reinbergs.

Jelgawâ, 15. februari 1891.

Usaizinajums.

Musikas kori, kas wehletos peedalitees Jelgawas Latweeschu Beedribas schogad rihkojamôs brihwlaischanas swehtkôs, top luhgti peeteiktees lihds 20. martam pee Beedribas preekschneeka waj personigi waj zaur rakstu. Pee peeteikschanàs jausdod: 1) kora un kora wadona wahrds, 2) kora wadona pasta adrese, 3) kora lozekku sastahws un kahdus instrumentus katris lozeklis spehlê kori, kà ari tas, kahdus instrumentus kursch spehj wehl blakus peeteekoschi waldit.

To koru wadoni, kas buhs peeteikuschi sawu peedalibu, top luhgti, tad eerastees us kopigu musikas koru wadonu sapulzi 27. martâ, pulkst. 11 preeksch pusdeenas, Jelgawas Latw. Beedribas telpâs.

Beedribas preekschneeks: J. Tschakste.
Rakstu wedejs: A. Reinbergs.

Usaizinajums.

Eewehrojot dsihwo dalibu, kahdu augku kopeji semkopeji pagahjuschâ gadâ peeschkihra potsarinu leetai, Jelg. Latw. Beedr. Semkopis Nodala nolehma ari schogad stahtees par widutaju potsarinu apgahdaschanâ un tadêk usaizina potsarinu peesolitajus, kà peeprasitajus augschâ minetai Nodalai lihds 7. martam pasinot: peesolitajus, kahdas sugas potsarinus wini waretu dot un ar kahdeem nolihgumeem, un peeprasitajus — kahdas sugas wini wehletos dabut.

Wehstules adresejamas us Semkopibas Nod. wahrdu „Tehwijas" redakzijâ.

Semkopibas Nod. preekschneeks: J. Wagners.

No eekschsemes.

a) Waldibas leetas.

Par Maskawas general-gubernatoru, zaur Wisaugstaku pawehli no 26. februara, eezelts Leelknass Sergijs Aleksandrowitschs. Lihdschinejais general-gubernators knass Wladimirs Dolgorukows, us pascha luhgumu, atlaists no amata, atstahjot winu ari turpmak par walstspadomes lozekli un general-adjutantu.

Jaunee nosazijumi par semneeku likumeem, kahdi tapuschi isstrahdati no sewischkas, pee eekschleetu ministerijas dibinatas, sem ihstena slepenpadomneeka E. J. Schibera preekschneezibas stahwoschas komisijas, tagad — kà „Sudebn. Gas." dsirdejuse, eesneegti walstspadomei dehl apstiprinaschanas. Jaunajôs nosazijumôs greesch ta dala sewischku wehribu us sewis, kurâ runa par koku ehkam, kas sastahditi peelihdsinotees ugunsgrehku prasijumeem.

Jauno swejneezibas likumu eewedot, wisu Eiropas-Kreewiju, kà „Rischsk. Westnikam" raksta, eedalischot 9 swejneezibas apgabalôs, kuri buhschot schahdi: 1) Baltijas apgabals, kurâ buhschot schahdas gubernas: Igaunu seme, Widseme, Kurseme, Kaunas, Grodnas, Wilnas un Witebskas. 2) Seemeła apgabals, ar Wologdas un Archangelskas gubernam, kahdu seemela Ledus juhras un Baltàs juhras dalu. 3) Esaru apgabals, kuram peeder Olonezas, Peterburgas, Nowgorodas, Tweras un Pleskawas gubernas. 4) Wislas apgabals, kuram peeschkirtas wisas Polijas gubernas. 5) Melnjuhras-Donawas-Dnepras apgabals. 6) Asowas-Kubanas-Donas apgabals. 7) Kaukasijas un Aiskaukasijas apgabals, ar Melnàs un Kaspijas juhras dalàm, kurâs eetek Kaukasijas upes, Deenwid-Kaspijas uhdeni lihds Karabugai. 8) Astrachanas apgabals, eekschpus Astrachanas siwju un ronu swejneezibas robeschàm. 9) Wolgas-Kamas apgabals, kuram peeder Wolga ar winas peetekam, zik tahli pehdejàs nepeeder pee ziteem apgabaleem. Wisôs schajôs swejneezibas apgabalôs eelikschot swejneezibas inspektorus un ihpaschu swejneezibas poliziju.

b) Original-sinojumi.

No Beberbekeescheem. „Mahjas Weesa" Nr. 7 bija sinots, ka Schwarzmuischas gruntneeks Wilzinsch, us Leelo-Zenu seenâ brauzot, peepeschi ragawâs nomiris. Tas nepareisi sinots, jo tahda persona Schwarzmuischas gruntê nemas neatrodas. Tikai Mengels peepeschâ nahwê nomiris, apsehsdamees us zina, seenâ brauzot. — Pehrno gadu Schwarza skolâ, sem skolotaja O. kga wadibas, sastahdijàs no dascheem jaunekleem un daschàm jaunekleem tschtrbalsigs dseedataju koris. Deewam schehl, tas pastahweja gluschi ihsu laiku, tikai weenu salum-balli isgahjuschâ wasarâ isrihkodami, pa starpam daschas dseesminas noskandinadami, kas mums, Schwarzeescheem, bija gluschi par leelu preeku; jo mehs pirmo reis tahdus salumu preekus baudijam sawâ apgabalâ; deesin, kad nu waresim atkal tahdus swehtkus sagaidit! Kroga preekus, tos gan dabujam baudit, zik tik eegribas. — Nahkoschâ wasarâ Schwarza skola tiks pahrbuhweta un skolas istaba no jauna peebuhweta. Buhwes darbu sanehmis Weiss kgs, Rigâ, Buhwes materials pa leelakai dalai jaw peewests no palihdsigàm rokam. A.

No Stahmereenes. Nesen laikrakstôs bija lasams par kahdu kaktu adwokatu jeb funkteneeku, kursch no Ehrgkeem nahzis sche us Lejas zeemu un apmetees te us dsihwi, daschu labu semneezinu peewildams. Stahmereenes W. kgs, gribedams sawu saimneeku suhdset pee meerteesas, ari aisbrauzis us Lejas zeemu, bet tur netizis peenemts, tadêk nu bij jasuhds pee apgabalteesas. Pats wisu neprasdams, W. kgs atdewis minetam adwokatam wisus sawus dokumentus, ar to norunu, ka, ja W. kgs winnès, tad adwokatam lai aismaksa 40 rbl., bet ja paspehle, tad 12 rbl. Norunatâ deenâ W. kgs aisbrauzis us sawu adwokatu, ka lai waretu braukt us apgabalteesu, bet winam eedewis naudu, lai waretu pa dselszelu aisbraukt, kamèr pats ar sawu sirgu aisbrauza. Aisbraukuschee atkal abi sateekàs, bet nu tik wajag usdsert! Sinams, funkteneeks no sawa maka nedsehra. Pehz tam nu gahjuschi us apgabalteesas namu. Adwokats, redsedams, ka neisdosees, prasijis, lai eedodot scham kahdus rubulus. W. kgs ari paklausijis un tam eedewis 8 rbl. Pehz kahdàm stundam „adwokats" ar wisu naudu un dokumenteem bijis jaw lapâs. — 14. februari sch. g. notika nelaimes atgadijums. K. mahjas gruntneeks pakahràs sawâ peedarbâ. Seewa gan peesteigusès un nolaiduse wihru semê, bet par wehlu, jo bijis jaw pagalam. .....ks.

No Gulbenes mahzitaja walsts. Muhsu pagastinsch sastahw no 36 saimneekeem. Bija deesgan

Daschadi raksti.

Wina Keisariskas Augstibas Leelknasa Tronamantneeka zelojums.

Par Wina Keisariskas Augstibas Leelknasa Tronamantneeka zelojumu „Waldibas Westnesi" nodrukats garaks aprakstS, kas sastahdits us generaladjutanta Danilowitscha atminam, us knasa W. A. Barjatinska sinojumeem un knasa E. E. Uchtomska wehstju pamateem, pee kam bes ta wehl isleetoti N. N. Beklenischewa, A. J. Kojandera un N. W. Smelska sinojumi, kà ari iswilkumi is „Kronst. Westn." nodrukateem kugu komandeeru raporteem, ahrsemju awischu sinojumi un El. Reklusa raksti.

Sinojums sahkas ar eewehrojamu eewadijumu, kas pa leelakai dalai aprakSta Wina Keisariskas Augstibas isglihtibas gaitu, no kura mehs sekoscho isnemam:

Rudenî pagahjuschâ gadâ Wina Keisariska Augstiba usnehma zelojumu us tahlajeem austrumeem un tagad wisa Kreewija wehrigi seko Augstam zelotajam, kas atrodas tahlumâ.

Zesarewitscha Tronamantneeka mahzibu programas planâ atradàs eepihts ari tas, ka jaeepasihstas ar plaschàs tehwijas daschadeem apgabaleem us weetas, kà ari jaapzeko sweschas semes. Zesarewitschs Tronamantneeks pawadija Sawus Augstos Wezakus wairak reisas Winu zelojumôs pa Kreewiju. Zik plaschs apgabals ari nebija, ko Wisaugstaki apzeloja, tomèr milsigee semes gabali austrumôs palika neapzeloti, zik loti Zesarewitschs teem Sawu wehribu peegreesa. Lai scho wehlejumos ispilditu, kas ar isglihtibas gaitu stahweja saskanâ, tika usnemts tagadejais zelojums us tahlajeem austrumeem un salihdsinot ar agrakajeem zelojumeem, tanî sinâ eewehrojams, ka zelâ tika peeturets wiseewehrojamakàs daschadakàs stazijàs tiklab Eiropâ, kà ari Afrikâ un Asijâ.

Tagadejais zelojums naw wis pirmais us ahrsemem, jo Tronamantneeks Zesarewitschs jaw wairak reisas bijis pahr robescham. Kà sinams, Wina Keisariska Augstiba jaw wairak reisas bijis weesis pee Augstajeem Radeem Danijâ, Winsch apmekleja Greekiju, Austriju un Wahziju, pee kam Zesarewitscham 1889. g., keisara Wilhelma I. nahwes atgadijumâ, patstahwigi bij usdots ispildit muhsu Keisariskâ Nama weetu Berlinê.

Pirms us tahlakeem aprakSteem pahrejam, mehs zentisimees ihsumâ pasneegt sinojumu par Leelknasa Tronamantneeka-sinisKàs isglihtibas planu.

1877. g. dewingadejam Leelknasam Tronamantneekam Nikolajam Aleksandrowitscham eezelts par audsinataju otràs militar-gimnasijas direktors, generalmajors (tagad general-adjutants) Grigorijs Grigorjewitschs Danilowitschs, kursch kara-mahzibu resorâ bij israhdijees kà apdahwinats un peedsihwojis audsinatajs un organisators. Ap scho laiku Leelknass, sem generala Danilowitscha wadibas, sahka sistematigi nodarbotees ar mahzibu nodakam, pee tam weenumèr palikdams pastahwigâ satiksmê ar Saweem Augsteem wezakeem kà Wina galwenakeem audsinatajeem. — Tàpat kà muhsu mahzibu eestahdês noteikti 8 gadi preeksch gimnasijas kursa un 4 gadi preeksch uniwersitates studijam (teesleetu fakultatê), ari Zesarewitscha mahzibu eedalijumâ bija nodomati 12 gadi, pee kam, kad wispahrigâ isglihtiba pabeigta, pehdejee 4 gadi buhtu nolemti augstakai isglihtibai. Pirmôs 8 gadôs mahzija gimnasijas kursa preekschmetus, tomèr ar zeeto starpibu, ka tai wezumâ, kur mahza wezàs walodas, tika pirmàs mahzibas pasneegtas mineralogijâ, botanikâ un zoologijâ. Te peeslehjàs Angku waloda un, salihdsinot gimnasiju kursu, tika paplaschinatas politiskàs wehstures, Kreewu literaturas un Frantschu un Wahzu walodu studijas. Augstako sinibu kursam wispahrejâ Tronamantneeka Zesarewitscha mahzibu planâ wajadseja diwejeem mehrkeem istapt: kara leetu deesgan smalkam studijam un pamatigai eepasihschanai ar galwenakeem pamateem teesleetu un saimneezibas sinibâs, kas preeksch walsts wadona ir nepeezeeschami wajadsigas.

Sche mehs peeminesim daschus tos zilwekus, kureem us Wina Keisariskas Majestates wehlejumos bija usdots Leelknasu Tronamantneeku mahzit kara leetu sinibâs. Starp teem atrodami wispahri eezeenitu kara leetu profesoru wahrdi, kà: N. N. Obrutschews (generaladjutants, generalschtaba preekschneeks) — preeksch kara leetu statistikas, M. J. Dragomirows (generaladjutants, Kijewas kara apgabala kara spehka komandeers) — preeksch kara pulka isglihtibas lehgerlaukâ, A. G. Leers (generalleitnants, generalschtaba Nikolaja akademijas preekschneeks) — preeksch strategijas un kara wehstures, N. A. Demjanenkows (generalleitnants, kara ministrijas kanzlejas preekschneeks) — preeksch militar administrazijas, O. E. Stubendorffs (generalleitnants, kartografiskas eestahdes preekschneeks) — preeksch geodesijas un topografijas, P. K. Gudim-Lewkowitschs (generalmajors, Peterburgas kara apgabala schtaba preekschneeka paligs) — preeksch taktikas, J. A. Kuis (generalmajors, inscheneeru akademijas profesors) — preeksch fortifikazijas, A. K. Pusirewskis (generalmajors, Warschawas kara apgabala schtaba preekschneeks) — preeksch kara mahkslas wehstures.

Wisas schahs personas, pee kuru iswehles kara ministram bija leela lihdsdaliba, ir godam pilni kà profesori strahdajuschi muhsu militar-akademijâ un gandrihs wiseem bija dota eespehja, sawas sinaschanas praktiski papildinat.

Lai peesawinatos ihsto saldatu deenestu un lai eepasihtos ar kara leetam, Tronamantneeks Zesarewitschs, eepreeksch us to sagatawojees, pateesi eestahjàs Wina Majestates Preobraschenska gwardu-regimentes un husaru kara pulku rindâs. Sahkumâ Wina Keisariska Augstiba diwus lahgus atradàs lehgerî, sahkumâ kà sems wirsneeks, wehlak kà kompanijas preekschneeks; abôs pehdejo wasaru mehneschôs winsch bija jahtneeku pulku deenestâ kà pulka wadons un eskadrona preekschneeks.

Preeksch augstako sinibu studiju otràs nodalas Wina Keisariskâ Majestate bija ismeklejis mahzibu pasneegschanai slawenus Kreewu mahzitus wihrus, no kureem leelakâ dala kà profesori sawas sinibas wehl jo wairak paplaschinajuschi. Ari sche peeminesim to wihru wahrdus, kas jaw wisâ plaschâ Kreewijâ sew slawu eegususchi: J. L. Janischews (senak rektors garigâ akademijâ, protopresbiters) — preeksch kanonisKàm teesibam, saweenojot ar basnizas stahsteem, tizibas mahzibu galwenakàs dalas un tizibas leetu wehsturi; N. Ch. Bunge (ihstenais slepenpadomneeks, ministru komitejas presidents) — preeksch statistikas, politiskas ekonomijas un finantschu leetam; K. P. Pobedonoszews (ihstenais slepenpadomneeks, Sw. Sinoda wirsprokurors) — preeksch enziklopdiskàm teesibu sinibam, walsts-, ziwil- un kriminalteesibam; M. N. Kapustins (slepenpadomneeks, Peterburgas mahzibas apgabala kurators) — preeksch starptautiskam teesibam, E. E. Samislowskys (ihstens walstspadomneeks, bijuschais profesors pee Peterburgas uniwersitates) — preeksch politiskas wehstures un A. N. Beketows (slepenpadomneeks, kahrtigs keisariskas sinibu akademijas skolotajs) — preeksch kimijas.

Pehdejôs abôs gadôs Tronamantneeks Zesarewitschs, kà walstspadomnes un ministru komitejas lozekkis peedalijàs pee scho abu wisaugstako walsts

gruhti schinis laikôs masajam pulzinam, usturet wisus pagastâ wajadsigos wihrus, bes kureem, sinams, newar neweens pagasts istikt. Bet tagad, pehz augstas waldibas nolehmuma, muhsu pagasts tika peeweenots pee Krapes pagasta. Zerejam, ka nu buhs masaki isdewumi, proti, zaur to, ka pastahwès tikai weena pagasta walde. Tà tad nu us preekschu tiksim nosaukti Krapeneeschi. Muhsu widus, paldees Deewam, ir lihds schim meerigs no slimibam un zitàm kaitem. Tikai aitu sehrga plosas, ka pat daschai mahminai un jaunawai nepaleek neweenas dsihwas. — Muhsu rokpelni preezajas us kreetnu pelnu pee jaunaja Stukmanu-Gulbenes dselsszeła darba. Kà dsird, tad zełu sahkschot buhwet nahkoschâ wasarâ. Nowehlu labu sekmi jaunajam darbam un labu pelnu strahdneekeem! Matiss.

No Wez-Peebalgas. Kahdas nedełas atpakał ar uradnika palihdsibu apzeetinaja kahdu sagli un sagtu leetu glabataju. Leeta isskaidrojàs schahdi: 25. februari, no rihta, apkahrini istrauzeja sina, ka pagahjuschâ nakti S. mahju saimneekam islaupita klehts. Sagli atslehguschi ar pakaltaisitu atslehgu klehti un daschus skapjus un isnehmuschi daschadas drehbes, kaschoku ahdas, wilnainas dsijas, gatu, daschus rublus wezas sudraba naudas un kahdu selta gredsenu, kurâ wahrds bijis eekschâ. Kahdas 2 deenas wehlak eenahzis L. mahjas kalejs krogâ un stahstijis, ka scha kaimina mahjâ notizis dihwains atgadijums. A. saimneeka behrni rihtâ agri gahjuschi sirgus barot un us kuhts augschas pehz seena kahpjot, redsejuschi paspahrnê masu melnumu un, domadami, ka sestis, sahkuschi to ar rungam dausit; pehdigi atraduschi, ka naw wis sestis, bet melna wilnaina dsija. Nu tuhlit nahkuschi us domam, ka te wajagot buht kahdàm sagtàm mantam; dewuschi ari apsagtajeem sinu. Schee panem wehl pahri palikuschàs dsijas lihds un atrastàs dsijas israhdas winu. Tuhlit dodas pehz uradnika un sahk meklet; bet kà par laimi uradnikam gadas ee-eet pee mahjas rentneeka. Pahrmekle rentneeka peederumu un neka neatraduschi, greeschas pee S. mahtes un atrod sagto gatu mahtes tihneli. Us jautajumu, kur to nehmuse, wezà atteiz, ka dehls winai to atnesis, schi nesinot, kur winsch to nehmis; dehls tagad ne-esot mahjâ, bet esot zitam saimneekam aisgahjis lihds us meschu, malku zirst. Nu uradniks tuhlit dewees us apsihmeto weetu un winu atradis, kad pailaban gribejuschi us mahjam braukt; nobraukuschi lihds tuwakajam krogam, uradniks jaunekli sauzis eekschâ un ismeklejot atradis pee wina sudraba naudu un selta gredsenu. Winsch gan no eesahkuma leedsees, teikdams, ka leetas esot no Tschigana pirzis, bet kad uradniks sahzis sastahdit protokoli un stahstit, ka pee mahtes ari gala atrasta, tad pats wisu isteizis, ka manta atrodotees us R. saimneeka kuhts, un ka no A. saimneeka us R. saimneeka kuhti nesot dsija laikam buhschot iskrituse. Uradniks nu sastahdijis protokolu un usdewis, lai saglis tiktu saukts teesas preekschâ. Tagad pats isteizis, ka schis ne-esot bijis weens, bet bijuschi ziti, kas saguschi un schim sagtàs leetas nodewuschi. Galigs teesas spreedums wehl naw isdots.

Zvaigznites Peteris.

No Koses, Skujenes draudsê. 14. un 15. febr. Koseneescheem bija deramas deenas; deenestneeki prasija to paschu wezo algu, daschi wehl augstaku, un tà tad bija deesgan ko kauletees, kamèr salihga. Meitas pee mums mehds gehrbtees paschu darinatâs drahnâs, tadèl negrib ne pee weena saimneeka tikmèr deret, kamèr apsola dot 2—2½ poda linu preeksch drehbem, 3 aitas turet, 18—20 rbl. naudas, 5—10 mahrzinu seepju, pastalas zik plihst, ari kahdu pahru sahbaku. — Prezeschanàs sinâ muhsu seltenes peeturas pee teem wahrdeem:

„Kur miht ihsta mihlestiba,
Tur miht ari labklahschana."

Kursch winas pateesi mihlê un kursch winàm patihk, pee ta winas eet, lai winsch ir no tahleenes, waj tuweenes, waj kalps, waj saimneeks. Tamboreschanas sinâ ari muhsu seltenes ir teizamas, ihpaschi wasarâ gandrihs katrai war redset baltus preekschautinus, kuri ir isgresnoti wisadeem tamborejumeem, tapat ari us gultam gandrihs katrai war redset spilwenu pahrwelku ar paschu tamboretàm „einsazem", wilnainus tamboretus lakatus, zakinas, schalles, seemai wilnainas manschetes, wiswisadi isgresnotus dweetu galus un palagu malas ir redsamas ar tamboreem noschuhtas. Tas pats sakams no apkahrtnes seltenitem.

Jakobsona Janis.

No Klawkalnes, Skujenes draudsê. Pagahjuschâ gadâ „Mahjas Weesa" 44. numurâ bij lasams, ka Koses pagasts tiks saweenots ar Klawkalnes, bet lihds schim tas naw wehl notizis, jo Koseneeschi negrib nahkt pee Klawkalneescheem, bet turpretim grib eerahdit to, ka derigaki buhtu, ja Klawkalneeschi eetu pee Koses. Pagasta teesas lozeklus dabujam dimreises wehlet un wehl nesinam, waj trescho reisi nebuhs japulzejas dehl pagastteesas lozekłu wehleschanas. Jauneewehletee wehl naw swehrinati. — Pehdejàs deenâs, it ihpaschi no 20.—25. februarim, katru deenu wehjputenis jauzas, tà ka schinis deenâs braukschana meschâ loti tika kaweta. Daschâs semâs weetâs, kà grawâs, ir sneega wairak asu dsiłumâ. Deramu deenu notureja 22. februari.

Vigupu Janis.

No Palzmares. 14. februara nakti schejeenes M. mahju saimneeks, zelâ us mahju, tizis tik neschehligi peekauts, ka winsch bes daktera palihdsibas nebuhschot glahbjams. Leeta nemta stingrâ ismekleschanâ. Kads Palcmareets.

No Nurmuischeem (Talsu aprinki). Nurmuischneeki leelako wehribu peegreesch semkopibai un tadèl ari winu apgehrbji, kà jaunawam, jaunekleem, turigeem un nabagakeem, gandrihs bes isnehmuma paschu austi. Schai sinâ waru ar atsinibu teikt, ka Nurmuischneeki naw modes putni un nezenschas pakał ahkstitees dascheem labeem zitôs, t. i. apkahrtejôs pagastôs, kuri us pirktàm drehbem leek leelu swaru. — Seme pa leelakai dałai Nurmuischneekeem granschu un mahlu un tà sauzameem Odreneekeem — smilts. Lauki teek gandrihs bes isnehmuma wisur kreetni apkopti un ar kuhts mehsleem un superfosfatu mehsloti, kuru pehdejo lihds schim pagasta walde ik gadus preeksch weetejeem saimneekeem apgahdaja. Apstrahdaschana pa leelakai dałai noteek diwjuhgu un krabarkleem; ezeschas top leetotas daschadas, bet tà sauzamôs Wilkajneekôs, gandrihs bes isnehmuma — dselsu. Twaiku kulamas, it ihpaschi sirgu kulamas maschinas ir loti beeschi atrodamas; ari wehtijamas maschinas sche netruhkst. Zitôs apgabalôs mehs redsam weenjuhgu ratus; turpretim Nurmuischôs, kà preeksch darba, tà ari preeksch braukschanas, ir gandrihs weenigi diwjuhgu ores rati. — Saimneeki, kuri zik nezik turigi, ir sew brangus dahrus ustaisijuschi, kurus daschôs labôs zitôs pagastôs retam kahdam redsesi. — Lopkopiba stahw us kreetna stahwokła; sewischka wehriba teek peegreesta gowju kopschanai, lai gan ar peensaimneezibu un seerneezibu mas ko nodarbojas. — Sirgi Nurmuischneekeem retam kahdam mehreni; ja ir, tad ir kreetni jeb — panihkuschi. — Pukkopibai top masa wehriba peegreesta. — Kahsas sche swin 3 deenas. Ja eet pee deewgalda, tad top diwas deenas tà sauzamàs basnizas deenas swinetas, kur ari laba meestina netruhkst, kuru darinat Nurmuischneeki brangi prot. — Te man kas japeemin, ko esmu daudsreis weesibâs peedsihwojis, kur jaunawas un jaunekłi, kopâ salasijuschees, eesahk rotalas spehlet, bet schahdâ gadijumâ weenmèr peerahda, zik nesinatneeki wini ir rotaloschanâ. Deretu gan tadèl ka Nurmuischneeku jaunakâ paaudse kahdreis pamatigi islasitu „Mahjas Weesi" nodrukatas rotalas. Zaur scho buhtu nowehrstas wisas gruhtibas rotaloschanâ, kura jaw tà kà tà eeskatama kà kreetns un teizams laika kawełis, un jaunakâ paaudse waretu, weesibâs rotałojot, it jauki un omuligi laiku pawadit. Edvarts.

c) Baltijas notikumi.

„Widsemes gubernas awisês" issludinati semes maksajamee nodokli, kuri no Latweeschu balas jaeemaksà Rigas muischneezibas namâ no 8. lihds 15. aprilim. Semes nodokli wisôs aprinkôs noteikti us 18⁴/₁₀ kap. ik no dahldera tiklab semneeku, kà muischas semes.

Kuratora zirkularôs no 12. jonwara sch. g atrodas pawehle, ka widejo mahzibas eestahschu skolotaju sapultschu protokoli ik zeturtdał gada jaeesuhta originalâ eezirkna pahrwaldês zaurluhkoschanai, pehz kam tee tiks atkal skolai peesuhtiti atpakał.

Inspektora palihgs Jelgawas, Rigas-Tukumas, Rigas-Bolderajas, Rigas-Dinaburgas un Dinaburgas-Witebskas dselsszełu inspekzijâ un 1. distanzes inspektors statsrahts Groschopfs, slimibas dèl, us pascha luhgumu, atlaists no deenesta.

Kemerôs atbrauzis jaunais direktors Dr. med. Kulabko-Korezkis un jaw usnehmis amata darischanas.

No Mas-Salazes sino „Ztgai f. St. u. L." ka tur Salazes upes ahlengi ne sen atrasts kahda noslihkuscha P. pagasta jaunekła lihkis. Upe tajâ weetâ esot sekła. Wina atstahtais aissuhgs un kamanâs esoschàs nowilktàs wirsdrehbes pamudinajuschi laudis us wina mekleschanu. Nelaimigais preeksch kahda radineeka bij pahrdewis daschus podus linu, bet tad pahrdoschanas weetâ eesahzis us naudu kahrtis spehlet un paspehlejis kahdus 29 rbl. Us mahju brauzot winam schis apstaklis laikam bij islizees breesmigs, kadèl atsinis par labaku, sawai dsihwibai darit galu, lai isbehgtu pahrmetumeem. — Minetâ draudsê kahrschu spehle us naudu ne-esot ne kas neerasts un jaw daschi senaki turigi laudis zaur scho kaislibu tapuschi par nabageem.

Zehsim eekschleetu ministrija 25. janwari apstiprinajuse sawstarpejas ugunsapdroschinaschanas beedribas statutus.

Walmeeras laukskolu apgabala skolam, kà „B." sino, peesuhtitas paraugu formas, pehz kuràm katrâ gadâ lihds 1. martam jaeesuhta atbildes us doteem jautajumeem. Sinojumeem jasihmejas neween us seemas, bet ari us atskolas skoleneem. Tàpat jadod atbildes par paschu skolotaju un wina darbibu, par skolas ustureschanu, skolas mahju, mahzibas lihdsekleem.

Laudonas labdar. beedr. nama buhwes darbi, kà „B. W." sino, teekot naigi turpinati. 24. februari par preekschneeku eezelts Laudonas muischas ihpaschneeks H. Ruschmanis.

No Alukšnes „B." sino, ka schàs draudses meschzirschaua ari schini seemâ teekot turpinata, kur laudis atrodot darbu un pelnu. Zilweki pat 30 lihds 40 werstju tahlumâ brauzot turp pelnâ.

No Naukschenes (Rujenes dr.) raksta „Ztgai f. St. u. L.", ka tur pehrn kahdai kalpu seewai peedsimuschi trinischi, pee kam mahte pate un drihs pehz tam ari diwi behrnini nomiruschi, tadèl ka nabadsigais tehws nespehjis teem gahdat peeteekoschu apkopschanu. Tagad tur kahdai kalpa seewai peedsimuschi tschetri behrni reisê, kuru tehws esot 65 un mahte 25 gadus weza. Behrni un mahte esot spirgti.

Terbatas weterinar-institutâ hofrahts Kalninsch, kà weetejà Wahzu awise sino, no sirgu eenahschu bazilu kulturam isgatawojis Kocha tuberkulinam lihdsigas sahles, kuras pee slimeem sirgeem israhdijuschàs par loti derigam. Ari Terbatas weterinar instituta senokais asistents magistris Hellmans Peterburgâ isgatawojis lihdsigas sahles, kuram esot tahda pat spehja. Zeen. lasitaji par scho sinu wehl jo wairak preezasees, ka abi lihdsekłu pehtitaji ir muhsu paschu tautas dehli — Latweeschi.

Wilandes pilsehtas ahrsts Dr. Schwarzs tureenes slimnizâ ismehginajis Kocha poti pee kahda spitaliga ar loti labam sekmem. Ismehginajumi teekot wehl turpinati.

Wilandes Igaunu sahtibas beedribas „Wabadus" (swabadiba) statutus eekschleetu ministris apstiprinajis.

Wilande. Ka linu zenas pehdejôs 6 gadôs pastahwigi krituschas, par to weetigais „Anzeigers" pehz ustizamàm sinam no kahda Wilandes tirdsneezibas nama puses pasneedz sekoschus eewehrojamus skaitlus. Par dreibantlinu birkawu Wilandê maksaja:

1885.	gadâ	52	rbl.
1886. / 1887.	„ kahdus	50	„
1888.	„	46	„
1889.	„	38	„
1890.	„	30	„
1891.	„	29	„

Pehdejà zena ir tik sema, ka ta linu audsinatajeem atmaksa tikai linu raschoschanas darbu.

Kursemes laukpagastu labibas magasinâs, kà „K. G. A." sino, 1890. g. 1. janwari pawisam bij 84,849 tschtwt. seemas un 123,713 tschtwt. wasaras labibas, kopâ 209,562 tschtwt. labibas. No schahs labibas magasinâs pateesi atradàs 138,000 tschtwt., kamèr wairak nekâ 70,000 bij isdoti. Wiswairak labibas bij Bauskas un Jaunjelgawas aprinku magasinâs. Wismasak labibas aisdots bij Kuldigas aprinki, tikai 173 tschtwt. no 22,000 tschtwt.; Bauskas aprinki turpreti no 35,000 tschtwt. 21,000 tschtwt. bij aisdoti. Magasinu kapitals bij 1,879,165 r. leels.

Kursemê ahrschtata weterinari Eischens Hëpkers un Kristaps Preipitschs (Freibergs), pehz nodeeneteem gadeem apstiprinati kol.-sekretara tschinâ.

Jaunjelgawas-Ilukstes rajonâ par godameerteesneši eezelts Jaunjelgawas aprinka militarpreekschneeks, apakschpalkawneeks Reswows.

---

eestahschu darbeem un tà eepasinàs ar winu darbibu. — Zaur augstakâ mahzibas kursa fareschgito programu israhdijàs wajadsiba, ka Wina Keisariskàs Augstibas studijas tika par gadu pagarinatas, nekà no pirmà gala bija nodomats.

1890. g., pilnu kursu pabeidsot, israhdijàs par eespehjamu, ispildit Augstâ Skolena nodomu, sihmejotees us leelo zełojumu pa austrumeem. Apmekledams tahlas semes Zesarewitschs to ne-eeskatija wis kà kahdu zełojumu jautribas labad, bet kà peenahkuma ispildischanu, kà eespehjamibu, eemantot peedsihwojumus un sinibas, kuras sawâ laikâ warès isleetot deenestâ preeksch Keisara un tehwijas.

Us Sibiriju Zesarewitschu wilka schàs Kreewijas walsts swarigà politiskà un saimneeziskà nosihme, kà ari wehleschanàs Sibirijas dselsszeła jautajumu us weetas studet. Kà wisu Kasaku pulku hetmanam, Leelknasam turklaht bija loti derigi, smalki eepasihtees ar weetejeem kasaku pulkeem. Zełojot us Sibiriju, saprotams, iswehlejàs juhras zełu, kas bija usmudinoschs un loti pamahzoschs un turklaht zaur ilgi wilkdamos juhras zełojumu Augstais Zełotajs eepasinàs ar juhras deenesta peenahkumeem un gruhtumeem.

Zełâ us Wladiwostoku, kur plaschàs tehwijas semes gabalu eeskatischana eesahkas, nodomaja eepasihtees ar tahm semem, kuru robeschas sanahk kopâ. Bija isdewiba, ka peepilditos kahds Tronamantneeka Zesarewitscha wiskarstakais wehlejumees, proti: pee ta Kunga kapa Deewu peeluhgt, gawet un swehto wakarinu Jerusalemê baudit, starp wezlaiku peeminekleem un tahdâ weetâ, kas bagati atgahdina Pestitaja dsihwi semes wirsû un wina deewischkigo mahzibu.

Tomèr scho Leelknasa Tronamantneeka wehlejumos schoreis nespehja ispildit, tadèl ka dèl politiskàm leetam zełojumu us Palestinu un Atos kalnu wajadseja atlikt us zitu laiku.

Leelknasam bes Palestinas un tapat ari Greekijas, kur Wina Keisariska Augstiba jaw agrak 5 nedełas ilgi usturejàs, wajadseja atrast leelu peewilzibu wiswezako laiku kulturas semês — Egiptê un Indijâ, kà ari pee muhsu tuwakajeem kaimineem Japaneescheem un Kihneescheem.

Preeksch zełojuma isstrahdats smalks un pilnigs zełsch, pa kuru jazelo. Klahtakus sihkumus par apmeklejumu Egiptê apspreeda, peedalotees leelknasam Sergejam Aleksandrowitscham, kursch nesen scho semi apmekleja, kà ari muhsu wehstneekam Turzijâ un suhtnim Greekijâ. Zełojuma plans us Indiju tika sastahdits it sewischki pehz Peterburgas uniwersitates profesora A. J. Wojeikowa sinam, lihdspeedalotees muhsu wehstneekam Anglijâ un Sir Eduardam Bradfordam, kas leels Indijas pasinejs, kuru lords Salisburis it laipni dèl scha noluhka bij eeteizis muhsu wehstneekam. Slepenpadomneeks Wlangali, kas ilgu laiku bij par Kreewijas wehstneeku Kihnâ, dewa wajadsigàs sinas, lai scho walsti waretu apmeklet. Pehdigi kas sihmejas us zełojuma planu Japanâ, peesihmejams, ka scho darbu isdarija A. J. Wojeikows. Zaur Sibiriju zełojot Tronamantneeks Zesarewitschs iswehlejees wezo Sibirijas leelo traktu. Wajadsigos usrahdijumus un peesihmes par scho plascho semes gabalu apgahdajis kara ministrs un ministru komitejas darbwedis.

Sibirijas aukstums.

Wisstiprakais un breesmigakais aukstums ir ap Lenas un Janes upem. Par scho aukstumu stahsta zełotaji Hederströms un Wrungels sekoscho:

Trihskahrtigs breeschu ahdu kaschoks tik ko eespehj asinis aissargat un sasildit no wischnôs sarezeschanas, t. i. masôs ledus gabalinôs. Katrs dwaschas wilzeens rihklê un plaukschnôs sahpigi ir sajuhtams. Isdwaschotais twaiks katru azumirkli sasalst par ledus adatam, kuras gaisâ weena pee otras peedurdamàs grab tà, kà pee mums sakaltis seens, waj isklausas kà sihda un samta drehbes plehschana. Zełodama karawane weenumèr ir eetihta silâ padebesi, kursch zaur zilweku un dwaschoschanu iszełas. Krauklis, lehnam zaur ledaino gaisu laisdamees, atstahj gaisâ smalkam pawedeenam lihdsigu silganu twaiku strihpu. No pahrleezigà aukstuma sirgeem nagi pahrplihst. Dwaschoschana jeb elposchana wineem teek apgruhtinata zaur beeso sakrahjuschos ledus kahrtu nahsu zaurumôs. Zaur behdigu sweegschanu un galwas purinaschanu wini leek zilwekam manit, ka tahlu wairs teem naw noslahpschana. Pat seemela apdsihwneeki, seemelbreeschi, meklè meschôs paglahbschanos no breesmigà aukstuma. Tundrâs wini apakâ rinki speeschas weens pee otra un luhko zaur scho zik nezik no pahrdabigà aukstuma glahbtees. Koki ar leelu trokšni saplihst gabalôs. Leeli klints gabali atschkiras un ar pehrkonam lihdsigu trokšni nogahschas dsiłumâ. Tundrâs un klintainâs eelejâs aukstums dsiti un plati saplaisa semi, no kuràm kuhpedams uhdens aumulam iswerd, bet azumirkli atkal pahrwehrschas par ledu. Aukstums, kas wisu isdara, sneedsas pahri par 50 gradu pehz Zelsija. Gandrihs buhtu jatiz, ka zilwekam tik leels aukstums naw isturams, bet tomèr laudis winu apdsihwo un mihło sawu dsimteni tàpat, kà mehs sawu tehwiju.

Erkšķis.

Besdeligas kà wehstulu isnehsatajas.

Duhjàm, kas agrak un wehl lihds schim teek leetotas pee wehstulu issuhtischanas, pehdejâ laikâ ir konkurents radees, proti — besdeligas. — Nosuhtot mahzitu duhju un besdeligu reisê ar wehstuli, pehdejà eewehrojamu laiku agrak nonahk pee mehrka. Kamèr duhja stundâ noskreen apmehram 72 werstes, tikmèr duhmu besdeliga 125 werstes un muhra besdeliga 130 werstes. Parisê kahda duhmu besdeliga tika nosuhtita no Eifela torna apakschas us Nilles pilsehtu, netahlu no Kalê, kuras attahlums taisnâ linijâ no Eifela torna ir kahdas 240 werstes. Besdeliga scho zeła gabalu noskrehja 2 stundâs 16 minutês. Kad wina tika palaista, ta pazehlàs taisnâ linijâ augschâ lihds Eifela torna galerijai, tad laidàs taisni us seemeleem pahri par Sehnes upi. Zelsch winai bij pilnigi nepasihstams. Pehdejâ laikâ kahds Franzusis Schans Desburi peerahda, ka besdeligas ir weegli eemahzamas. Triju nedełu laikâ winsch eemahzija wairak besdeligu tik tahłu, ka, kad winsch tàm pawehleja aisskreet, tàs atkal pehz ihsa brihscha atgreesàs un usmetàs us wina rokas. Pee wehstułu nosuhtischanas besdeligas esot ustizamakas, nekâ duhjas, skreenot augstak un esot gudrakas kà duhjas un weeglak eemahzamas. Bes tam winàm preeksch atpuhschanàs un ehschanas newajagot laika, jo skreedamas tàs sew baribu apgahdajot. Ari breesmas no laupitaju putneem un medineekeem, no kureem jaw dascha laba duhja ir galu nehmuse, winàm nedraudot. Besdeligu aiseeschana rudenôs, pehz Desbura domam, ne-esot no swara, jo isgahjuschâ seemâ winsch wairak besdeligu pee sewis paturejis. Seemu winas warot tikpat weegli usturet kà duhjas. Desburs esot nodomajis, ar sawàm ismahzitàm besdeligam wairak weetâs un pilsehtâs isdarit ismehginajumus. —ķis.

Spitaliba Riht-Afrikà.

Breesmigà spitalibas sehrga leelâ mehrâ isplatijusês starp Riht-Afrikas eedsimtajeem. Lai sehrgu kaut zik aprobeschotu, tad nupat Bagamoijas pilsehtas tuwumâ buhwè zeemu, kurâ wisus spitalibas sehrdsigos apmetinàs. Zeemu nosauks par „Sw. Lazara" zeemu. Slimneekus apkops Frantschu misionaru slimneeku kopejas un pateri.

Jelgawas-Bauskas rajona meerteesnesis, kol. asesors Rukins eezelts par Jelgawas apgabalteesas lozekli.

Jelgawas Pal. beedr. pilnâ sapulzê, 17. febr., kà „Tw." sino, eewehlets par preekschneeku Dr. Dsinters.

Jelgawas kolonistu skaits tagad atkal redsami wairojas; jo leels pulks mahjinu teek buhwets un daudsi tikai wehl sahk peewest materialu. No Jelgawas lihdſ Swehtes upei tas semesgabals tagad buhs no sihksemturu mahjinam kà apsehts. Schis semesgabals, apkahrt nemot, sneegsees ne wairak, kà tikai kahdas 7 waj 8 werstes, bet buhs gan wisâ Kursemê (isnemot pilsehtas un meestus) tas wisu apdsihwotakais semesgabals; jo uſ ta nu atradisees lihdſ pahri simts mahjinu no pilsehtas Ratsmuischas. Eesihwotaju nebuhs daudſ masak par 100 dwehselêm. Schis gabals teek peeskaitits laukpagasteem, lai gan tam naw ne pagasta waldes, ne pagasta teesas, ne skolas, ne kapsehtas, ne ari kahda basnizas pehrmindera, un tomêr masee semturi dsihwo wisi (isnemot itin retos) gluschi meerigi un godigi. (L. A.)

Leepajas nodokku pahrwaldes lozeklis Jekabs Inge dabujis sudraba medali „par uszihtibu", kas nesajama Staniſlawa lentâ pee kakla.

Bauskâ 19. februarî par pilsehtas galwu eewehlets lihdſschinejais pilsehtas galwa J. Bekman kgs.

Grobinas-Aisputes aprinkî par aprinka preekschneeka jaunako palihgu 3. nowadâ eezelts Kursemes gubernas waldei peeskaititas barons Rönne.

Polangas polizijmeistars, tit. rahts Keltschewskis, uſ pascha luhgumu, pahrzelts uſ Leepaju par eezirkna pristawu, un schis pilsehtas eezirkna pristaws, palkawneeks barons Renne, eezelts par Polangas polizijmeistaru.

Matkules meschâ, uſ Tukuma-Kuldigas leelzeła, Piltenes pusmuischas muischkungam, Wahzijas pawalstneekam Pikeram 5. janwara wakarâ usbruka trihs laupitaji un atnehma 1800 rbł. skaidrâ naudâ, selta pulksteni un rewolweri. (Kurſ. g. aw.)

Saukas meschu usraugs, Frizis Malzeneeks, par teizamu, zihtigu deenastu, dabujis sudraba medalu, nesajamu pee kruhts Staniſlawa lentâ.

Sahmsalas meerteesneschu sapultschu presidents, kol. asesors Martjanows eezelts par Warschawas apgabalteesas lozekli.

Rewelê drihsâ laikâ isnahkschot Kreewu walodâ jauns semkopibas un lopu audsinaschanas laikraksts, kas nosaukschotees par „Другъ животныхъ" (Lopu draugs).

Wironijas apgabalâ kahdam semneekam esot gailis, kuram 4 kahjas. Wisas kahjas esot pilnigi attihstijuschàs.

d) **No zitàm Kreewijas pusem.**

Par Keisariskàs Augstibas Leelknasa Tronamantneeka zelojumu peenahkuschas pa telegrafu schahdas sinas:

Batawijâ, 8. martâ (24. februari). Keisariskà Augstiba Leelknass Tronamantneeks eeradàs sche un nodomajis te usturetees weselu nedelu.

Batawijâ, 9. martâ (25. febr.). Keisariskà Augstiba Leelknass Tronamantneeks nodomajis sestdeen zelot tahlak uſ Saugonu.

Peterburgâ, 25. februarî. Keisariskà Augstiba Leelknass Tronamantneeks, sestdeen, Batawijâ nonahkot, tika swehtswinigi apsweizinats no waldibas eestahschu weetneekeem un eedsihwotajeem; wakar Keisariska Augstiba gribeja dotees tahlak Jawas salâ.

Peterburga. Keisariskas Augstibas Leelknasa Georgija Aleksandrowitscha weselibas stahwoklis ir apmeerinoschs, lai gan dêl sawu spehku pilnigas atdabuschanas winam wajadsês wêl kahdu laiku palikt siltâ semes strehkî. Preeksch Keisariskas Augstibas kopschanas uſ Ateni aissuhtiti is Peterburgas ahrsti Alischewskis un Alkanows. Leelknass aisbrauks uſ Alschiru uſ kahdàm 3 nedelam, kurp winu, bej mineteem 2 ahrsteem, pawadis ari Keisariskà wirskortela preekschneeks grafs Olsufjews.

Peterburga. Likumu krahjumâ no 26. febr. sch. g. atrodas noteikums, pehz kura wispahrejee realskolu statuti un usturas nauda turpmak jaleeto ari Terbatas mahzibas apgabala realskolàs.

Tautas apgaismoschanas ministrija, kà „Graschd." sino, sataisotees pee widejàm mahzibas eestahdem dibinat skolenseem ari kortelus un pahrtikas eestahdes.

Peterburga. „Now." stahsta, ka unterofizeers Schitows, pahrnahzis no kara deenesta mahjâ, sagatawojis sawâ dsimtenê jauneklus uſ kara deenestu. Jaunekleem tas loti patizis un wini munstureschanâ tà eemahzijuschees, ka, kad weetejais aprinka kara spehka preekschneeks brauzis zaur scho sahdschu, Schitows winam stahdijis preekschâ sawu maso armiju, kurâ bijuschas 18 saldatu rindas, ar koka flintem, bungam un musikas rihkeem. Uſ wispadewigako preekschâ likschanu Keisara Majestate unterofizeeram Schitowam par scheem wina teizameem puhlineem Wisaugstaki nolehmis sudraba medalu ar usrakstu „par uszihtibu", kas walkajama pee Annas lentas.

Peterburgâ kahds Hilkows isgudrojis, kà porzelana traukus war tà pagatawot, ka tee neplihst.

Kreewijâ pehz pehdejeem statistikas sinojumeem pawisam esot 110 semkopibas beedribas ar 47 saru beedribam. Wiswairak semkopibas beedribu atrodotees Baltijas gubernâs, proti, 21 beedriba un 17 saru beedribas.

Sibirijas dselszeła liktens, kà „Rew. Ztg." no Peterburgas raksta, tagad esot galigi isschkirts. Dselszeku sahkschot buhwet no abeem galeem, t. i. no Wladiwostokas tà dehweto Usuri dselszeku un no Slatoustas uſ Tschełabu. Pehdejà linija ir tikai kahdas 80 werstes gara. Tahlak no Tschełabas dselszeku turpinaschot uſ Omsku un Tomsku, kur linijas nospraušchana teekot tuhlit isdarita. Usuridselszeła buhwi eesahkschot tuhlit, lai pawasari, gaidamam Augstam weesim tur esot, pa jauno dselszeku no Wladiwostokas daschas werstes jaw waretu braukt. Pee dselszeła buhwes isleetoschot ari spehzigakos noteesatos noseedsneekus.

Uſ Somijas dselszeła, kà „St. P. Ztg." sino, isgahjuscho sestdeen, pee Belostrowas stazijas, saduhrees pasascheeru brauzeens ar preeschu brauzeenu. Zilweku dsihwibas, par laimi, ne-esot bojà gahjuschas.

Warschawas papiru fabrikants Wosnaks isgudrojis tahdu eepakajamo papiru, tà ka stikla leetas, kas tanî eepakatas, warot nokrist uſ grihdu un wedot isturet wisadus gruhdeenus, un tomêr nedabujot nekahdu kaiti. Papiris esot weenkahrscha loksne, kurai weenâ pusê peelipinatas korku malkas skaidas. Eepakajums schahdâ papirâ neisnahkot dahrgaki, nekà ar salmeem, pee tam aisnemot daudſ masak telpas.

Odesas pilsehtas domes sapulze, par peeminu, ka muhsu Augstais Waldneeks 2. martâ usſahks sawas waldibas otro gadu desmitu, nospreeda dibinat 10 tautskolas, katru preeksch 1200 skoleneem.

Odesas pilsehtas dome nospreeduse uſ schis pilsehtas 100 gadu pastahwibas swehtkeem zelt peeminekli Keisareenei Katrinai II., kà schis pilsehtas dibinatajai.

Wolinijâ schinis deenâs laimejees saguhstit kahdu noseedsneeku, Amosu Kostjukowu, kas bijis noteesats uſ Sibiriju, bet no tureenes jaw preeksch 12 gadeem isbehdsis. Wasarâ winsch usturejees beesôs meschôs, bet seemâ tuwojees zilwekeem. Israhdijees, ka winsch weselu seenu bijis nodsihwojis muzâ un kà kurinamo isleetojis — rumu un konjaku.

No Rigas.

Lutera basnizas eeswehtischana Tornakalnâ.

Swehtdeen, ap plkst. ½1 deenâ, bija leels pulks lauschu sapulzejuschees Rigas-Bolderajas bahnusi, kur ekstra-brauzeens stahweja gataws, lai tos, kas peedalijàs pee Lutera basnizas eeswehtischanas, aiswestu uſ Tornakalnu un atpakaſ. Wisapkahrt redseja jautras sejas, ka nu bija gataws darbs, kuru eesahkot bija muhsu Wisschehligais Kungs un Keisars dewis atlauju, un tagad to wajadseja nodot draudsei, kas uſ to jaw ilgi bij gaidijuse.

Ari mehs bijam eeluhgti uſ schahs basnizas eeswehtischanu un jautru sirdi atradamees dselszeła brauzeenâ. Pa leelzeku wilkàs gara melna rinda tiklab kahjam gahjeju, kà ari suhrmanu uſ tureeni, kur wisi tam pascham mehrkim sekoja. Saulite laipni ussmaidija katram, kas uſ swehtkeem gahja. Melnum melni bija sablihwejees tuhkstoschàm galwam leels lauschu puhlis ap basnizu, kura atrodas augsti kalnâ un ar sawu slaiko torni lepni un brihwi padebeschôs sneedsas. Trepes pakahpenêm lihdſigi arweenu augstaki wed uſ basnizu augschâ un leelôs pulkôs pluhda klaht eeluhgtee weesi, kureem bija kartis. Kahrtiba bija preekschsihmiga. Skati atskaneja diwi sileeni no balsnizas pulksteņa — bija plkst. ½2 un te ari jaw tuwojàs garâ, swinigâ gahjeenâ muhsu Rigas mahzitaji iklab no paschas pilsehtas, kà ari no Rigas apgabala. Gahjeenâ mehs tahlak redsejam muhsu pilsehtas un semes preekschstahwjus, muhsu pilsehtas galwu, Widsemes landmarschalu, residejoscho landrahtu, buhwkomisijas lozekkus, skaistàs basnizas usbuhwetaju, profesoru Kochu no Rigas politeknikas un daudſ zitus.

Orkestra beedriba „Hüon" spehleja basnizas dseesmu: „Deews, patur' muhs pee Tawa wahrd'" un is tuhkstoschàm balsim atskaneja silajâ debess dsihdrumâ — swinigi aisgrahbjoschs azumirklis! — Kad schi basnizas dseesma bija beigta spehlet, wirsmahzitajs Gäthgens norahdija uſ schahs deenas nosihmi: „Schi ir ta deena, ko tas Kungs darijis, lai nekad neaismirstam, ko tas Kungs, muhsu Deews, sawâ schehlastibâ leelu pee mums darijis." Pehz tam wirsmahzitajs Gäthgens latwiskâ walodâ greesàs pee draudses Latweeschu dalas, saweem wahrdeem nemdams par pamatu: „Teizi to Kungu, mana dwehsele, un neaismirsti, ko winsch tew laba darijis." Deewbihjigi klusedami lauschu bari wehrigi klausijàs aisgrahbjoschàs runàs, kas tahlu atskaneja.

Buhwkomisijas preekschneeks nodewa atslehgas generalsuperintendentam Hollman kgm.

Pehz tam tika basniza atwehrta no generalsuperintendenta kga lihdſ ar Dawida dseesmas wahrdeem: „Atwerat man tos taisnibas wahrtus, ka lai tur es ee-eju un tam Kungam pateizu. Schee ir ta Kunga wahrti, tee taisnee tur ee-ees." Durwju spahrni plaschi atwehràs un lauschu bari swehtàm juhtam pluhda eekschâ. Basnizâ ir telpas kahdeem 2000 zilwekeem. Altara preekschâ stahweja generalsuperintendenta kgs, blakus winam wirsmahzitaji Gäthgens un Lütkens, kureem pusrinki peeslehjàs mahzitaji Kellers, Zinks, Walters, Kählbrandts, Geists, Hartmans, Schillings, Taube, Bernewitzs u. z. Generalsuperintendents tureja eeswehtischanas runu, kuru wirsmahzitajs Gäthgens latwiski tahlak isskaidroja, pehz kam generalsuperintendenta kgs basnizu swehtija un to par kristigu Deewa namu eeswehtija.

Sapulzejuschees mahzitaji isteiza jaunam Deewa namam pahrmainam Wahzu un Latweeschu walodâ swehtischanas wahrdus is bibeles, pehz tam generalsuperintendents teiza aisluhgumu preeksch Wina Majestates Keisara, Winas Majestates Keisareenes un Wina Keisariskas Augstibas Leelknasa Tronamantneeka.

Draudse dseedaja „Tam Tehwam pateizam", pehz kam „Bacha" beedriba nodseedaja jauku dseesmu. Pehz tam notika jaunâ mahzitaja Paukschena eeweschana zaur generalsuperintendenta kgu, kuru pabalstija wirsmahzitaji J. Lütkens un Kählbrandts; pehdejais Latweeschu walodâ.

Pehz tam dseedaja dseesmu: „Gaisma, kas no debess ause." Mahzitajs Paukschens pehz tam notureja liturgiju, un tad nodseedaja wezo Lutera dseesmu: „Deews Kungs ir muhsu stipra pils." Spredikî Wahzu walodâ teiza mahzitajs Paukschens par lekziona wahrdeem 1. Kor. 4. n., 1.—4. p.: „Par tahdeem lai ikweens zilweks muhs tur, par Kristus kalpeem un namaturetajeem par Deewa noslehpumeem." Jaunâ mahzitaja runa nahza no sirds un gahja pee sirdim. — Latweeschu spredikim bija nemti par pamatu ewangelijuma wahrdi Luk. 19. n. par muitineeku Zekeju. Preezigâ usizibâ jaunais gans greesàs pee sawa ganama pulka un wareja just, ka wina siltee wahrdi tizigajo sirdis atrada atbalsu, ko leezinaja sekoscha dseesma: „Pee scha pamata es paleeku", kuru nodseedaja aisgrahbtàm sirdim. Tad nahza basnizas luhgschana, beigu liturgija un pehz tam dseesmas „Usturi sawu draudsi" un „Tas Kungs tew' muhscham waldis".

Ar to swehtki beidsàs un mehs atgreesamees mahjâ pateizigàm un pazilatàm juhtam, ka mums bija laime lihdſpeedsihwot swehtkus, kas wisâ muhsu dsihwes laikâ paliks dahrgâ peeminâ muhsu sirdis. Un tapat gan buhs sajutuschi tee tuhkstoschi, kas lihdſ mums bija klaht pee Lutera basnizas eeswehtischanas.

Rigas Latw. teatra repertoars preeksch marta mehnescha pirmàs puses schahds:

3. martâ: „Dsihwiba preeksch Zara!" Dseedaschanas luga.
10. „ „Pilsehtas tehwi". Joku luga. Pirmo reisi.
17. „ „Kornewikas swani". Operete.
20. „ „Staburaga meitina". Romantiska pasaka.

Teatra walde it sewischki sagatawojas uſ „Staburaga meitnas" israhdi, kur nahks jauni kostimi un daudſ jaunas dekorazijas, kà: Daugawas lihzis pee Stabes, Kokneses pils bruneneeku sahle, Daugawa ar Staburagu u. z.

Rigas Latw. dseed. beedr. mantiba, kà is beedribas preekschneeka sinojuma isgahjuschas swehtdeenas pilnâ sapulzê redsams, wairojusês ap 350 r., kuru starpâ dseed. beedribas labwehla Aug. Dombrowski kga 280 rbł. leels dahwinajums, sastahwoschs no stihgu musikas rihkeem. Par preekschneeku tika atkal eewehlets — K. Ofs.

II. **Rigas pahrtikas beedriba** isgahjuscho swehtdeen notureja sawu pilnu-sapulzi. Pehz beedr. preekschneeka Ewers kga sinojuma, beedriba pagahjuschâ gadâ mantas sinâ spehruse eewehrojamu soli uſ preekschu. Beedribai tagad wairs newajagot prezes nemt uſ paradu, bet warot pat leelakus eepirkumus isdarit pret skaidru naudu. Beedribas pahrdotawâ gada laikâ preeschu pahrdots par 22,094 rbł., zaur ko panahkta 3333 rbł. 95 kap. leela bruto pelna; atrehkinot wisus isdewumus, paleek 610 rbł. tihras pelnas, no kuras beedri uſ saweem eepirkumeem dabuschot 11 proz., tà tad, kas gada laikâ par 100 r. prezes pirzis, tas dabus 11 r. kà atlihdsibu atpakaſ.

Uſ Rigas-Tukuma dselszeła, kà „Rig. Tgbl." dsirdejis, preeksch nahkoschas wasaras eewedischot tà sauzamàs sesona biketes par paseminatàm zenam. Bej tam ik deenas isrihkoschot wairak ahtrbrauzeenus, kuri zeła gabalu starp Rigu un Dubulteem nobraukschot 30—35 minutês.

Paſinojums. Rigas pilsehtas polizijmeistars dara Rigas pilsehtas eedsihwotajeem sinamu, ka polizijas-walde, sahkot no otrdeen 5. marta, turpmak atradisees jaunajâ polizijas namâ uſ Kahrku eelas un Teatrabulwara stuhra, kamdêl personam, kuràm kahdi peeprasijumi waj luhgumi, no minetàs deenas ar sawàm darischanam jaeerodas jaunajâ lokalâ.

Deenas pawehle Rigas pilsehtas polizijai. Atteezotees uſ Rigas apgabalteesas presidenta rakstu sem Nr. 5786 daru polizijai sinamu schàs teesas sewischkàs nodalas wispahrejâ sapulzê apstiprinatu 6 ismekleschanas eezirknu robeschu planu, kursch nahk spehkâ no 1. marta sch. g. 1) 1. ismekleschanas eezirkna robeschas ir tàs paschas, kas pee Eekschrigas 1. polizijas eezirkna. 2) 2. ismekleschanas eezirkna robeschas ir tàs paschas, kas pee Eekschrigas 2. polizijas eezirkna. 3) 3. ismekleschanas eezirkna robeschas ir Peterburgas Ahrrigas 1., 2. un 3. polizijas eezirknis. 4) 4. ismekleschanas eezirkna robeschas ir Maskawas Ahrrigas 1. un 3. polizijas eezirknis. 5) 5. ismekleschanas eezirkna robeschas ir Jelgawas Ahrrigas 1. polizijas eezirknis un Maskawas Ahrrigas 4. polizijas eezirknis. 6) 6. ismekleschanas eezirkna robeschas ir Jelgawas Ahrrigas 2. polizijas eezirknis un Maskawas Ahrrigas 2. polizijas eezirknis. — Uſ 674. un 675. artikula pamata tirdsneezibas nosazijumôs (isdew. no 1887. g.) glahschu dserami trauki, kas top leetoti sem akzises stahwoschu dsehreenu pahrdoschanai, nedrihkst buht, ja tos peepilda pilnus, nekad masaki par nosazito mehru, uſ ko glahschu fabrikanteem par to nonemts rewersals; uſ schahda trauka fabrikants ir peespeests uslikt stempeli, kur lasams fabrikas ihpaschneeka wahrds un uswahrds, ja ne wairak, tad tikai pirmee burti, weeta, kur fabrika atrodas, un datums — kad isgatawots — pretidarischanas atgadijeenâ tahds sodams ar sodalikumu 1178. art. nosazito sodu, — dsehreenu pahrdeweji turpreti, kas pahrdotu is tahdejadi neapstempeletàm glasem, ka ari glahschu pahrdeweji sodami uſ 1177. artikula pamatu. Pehz 655. art. tirdsneezibas nosazijumôs atrodàs tiklab leeli kà masi mehri preeksch tekoschàm weelam waj dsehreeneem. Leelee buhtu: 1 spainis, ½ spainis un ¼ spainis; masee: 1/10 spaina (stops, kanna jeb 10 bikeri), 1/20 spaina (½ stops, pudele, ½ kanna jeb 5 bikeri), 1/40 spaina un 1/200 spaina. Tahlak, atteezotees uſ 367. artikulu is nosazijumeem par dsehreenu nodokleem, turpinajums no 1887. g., trakteerôs un zitâs weetâs, kur alus top pahrdots stopeem, pahrdoschana ir atlauta tikai ar tahdeem traukeem isdarit, uſ kureem ir redsama sihme, kahdu daku is spaina trauks satur. Kad nu pehz 697. art. tirdsneezibas nosazijumôs polizijai uslikts peenahkums luhkotees uſ to, ka mehri un swari top leetoti tahdi, kà likums to prasa — usdodu eezirknu pristawu kungeem stingri uſ to luhkot, ka dsehreenu pahrdotawâs, dsehreenus pahrdodot, netop ziti mehri leetoti, kà tikai tahdi, pee kureem ir redsamas no likuma prasitàs sihmes. Kas schim likumam preti daritu, sauzami pee likumigas atbildibas.

Islikts behrns. 22. februarî, leelâ Kaleju eelâ sem Nr. 1 atrasts koridorâ islikts jaunpeedsimis seeweeschu kahrtas behrns, kas tapis nodots dsembeschanas eestahdei.

Peepescha nahwe. 23. februarî tapa kahda loti saslimuse seeweete is naktspatwerſmes nowesta uſ pilsehtas slimnizu, kur wina drihſ nomira. Soli sperti, lai dabutu sinat, kas wina tahda bijuse.

Nahwes atgadijums. 23. februarî waktneekam pee polizijas waldes, semneekam Osipam Pranewitscham, kahpjot pa trepem uſ leju, bija tapis nelabi, un tas krisdams tà sadausijis galwu, ka drihſ, lihdſ bijis nowests pilsehtas slimnizâ, tas islaidis sawu garu. (R. P. P. A.)

Kugneeziba.

No Bolderajas sino, ka tureenes apsardsibas ostâ pirmdeen eebrauzis schejeenes trihsmastu schoners „Maria Anna", kapt. Schnore, kursch no Aalborgas brauzis uſ Wentspili. Tàpat tur no Kopenhagenes atbrauzis twaikons „Danmark", kapt. Hahns, adresets pee Helmsinga un Grimma.

Nelaimes atgadijumi uſ juhras. Twaikonis „Bordo", zeła no Nu-Orleanas uſ Antwerpeni, Scheldes upê strandejis un drusKâs saluhsis. Kugoschana pa Scheldi tagad nedroscha saluhsuscho drupu dêl. Zilweku dsihwibas naw gahjuschas bojà.

— Twaikonis „Jspwitsch" saduhrees ar twaikoni „Kwin", kas no Londonas brauza uſ Roterdamu. „Kwins" tuhlit nogrima. Otrais twaikonis usnehma „Kwina" laudis; 7 zilweki tomêr noslihka. Isglahbtos nupat noweda Antwerpenê.

— Twaikonis „Augusta Wiktoria", zeła no Beirutas uſ Konstantinopoli, esot lihdſ ar wiseem laudim nogrimis.

24. dezembrî pagahjuschâ gadâ notika breesmiga nelaime Jantses straumê, Kinâ. Anglu twaikonis „Schangai" 1198 reg. tonu leels, mineiâ deenâ atstahja Schangajas pilsehtu, braukdams uſ Hankawu. Te otrâ deenâ peepeschi is kuga pakalgala kahpj gaisâ beess duhmu mahkonis. Masi azumirklus wehlak wiss kugis wilnoja leesmàs. Uſ kuga atradàs kahdi 400 Kihneeschu un wehl daschi Eiropeeschi, kas wisi aiſ bailem sastinga. Kapteins pawehleja kugi tik ahtri, zik eespehjams, greest uſ krastmalu, kas ari notika. Laudis sawâ ismisibâ lehza uhdeni, kur pa leelakai dalai noslihka; ziti dabuja leesmàs galu. Tikai kahdeem 70 zilwekeem laimejàs dsihweem krastu aissneegt. Bet knapi nelaimigee bija leelàm mokam krastu aissneeguschi, kad wineem usbruka meschoni un nolaupija drehbes un wisas wehrts leetas. Par laimi kahdu stundu wehlak te brauza garam kahds Anglu twaikons, kas nelaimigos usnehma. Schimi nelaimes atgadijumâ wairak nekà 300 zilweki dabuja galu.

Sihkumi.

— Strahdneeku streiki Wahzijâ. Tani laikâ no 1. janwara 1889. g. lihdſ aprila beigam 1890. g. Wahzijâ bija pawisam 1131 leelaki atgadijumi, kur strahdneeki atrahwas no darba; sche eewehroti tahdi atgadijumi, kur wismasakais 10 strahdneeki kopigi darbu atstahja. Pawisam kahdi 394,440 strahdneeki streikoja. No wiseem 1131 nemeereem 187 gadijumôs

strahdneeki panahza sawus prasijumus pilnigi, 468 gadijumôs pa dakai un 420 gadijumôs nepanahza itin neko.

— Lizelsteinâ nesen nomira kahds 70 gadu wezs sirngalwis, kas preeksch 4 deenam bija norijis kahdu wara naudas gabalu.

— Wahzijâ daschi swejneezibas weizinataji grib luhgt waldibu, lai Austruma juhrâ palihdsetu ronus isnihzinat.

— Springhilas oglu raktuwês, Jaun-Schotlandijâ, notika breesmigs sprahdseens. Lihds schim kahdi 75 lihki atrasti; domà ka raktuwês wehl wairak miruschu. Pa sprahdseena laiku raktuwês atraduschees kahdi 1000 strahdneeki.

— Sazas pilsehtas bahrinu namâ, Bohemijâ, tureenes muhkes apgahjuschàs ar behrneem gluschi nezilwezigi. Zaur teesas ismeklejumu panahktas gluschi netizamas leetas. Laudis loti usbudinati par to.

— Erfurtes pilsehtâ kahda deenestmeita bija apnehmusês sawai dsihwibai darit galu. Winas kungi to ilgaku laiku jaw welti mekleja. Te kahdu deenu wini atwer beenestneezes lahdi un tanî eerauga sawu mekleto kalponi, gluschi panihkuschu, tomèr wehl drusku pee dsihwibas. Kas nelaimigo dsinis, sawai dsihwibai darit tik breesmigu galu, wehl naw sinams.

Is muhsu weesigàs sadsihwes.

„Rigas Latw. beedriba."

Swehtdeen, 3. martâ, pulksten 7 wak.: teatris. Israhdis „Dsihwibu preeksch Zara!"

„Rigas Palihds. beeedriba."

T. p. d., plkst. 7 w.: Wastlahwju balle.

„Pahrdaugawas amatn. pal. beedr."

T. p. d., plkst. 7 w., Wingrotaju sahlê: balle.

Walejas wehstules.

L. D. — Kr. Mums naw tik daudz laika, nodarbotees ar nodrukaschanai eesuhtito mihklu usdewumu usmineschanu. Usminejumu wajaga tuhlit lihds suhtit.
Kr. J. — G. Pehdejais suhtijums sanemts — pateizamees.
L. P. — O. Tapat.
J. — S. Sinojumi no Juhsu puses mums buhs mihli. No eesuhtiteem rakstteem turpmak isleetosim.
M. G. — N. Pateizamees par eesuhtijumu.
S. — W. Nahkoschâ numurâ.
P. — K. Tapat.

D. Altr. — N. Saimneezibas eewehrojumi, kas dibinajas uz paschu peedsihwojumeem, buhs mihli. No eesuhtiteem rakstteem turpmak nodrukasim. Red.

Deewkalpojumi.

Swehtdeen, 3. martâ 1891. g. Jahna basnizâ mahz. Bernewitzs pulksten 9 preeksch pusdeenas. Gertrudes basnizâ mahz. A. Walters pulksten ½10 preeksch pusd. Jesus basnizâ mahz. Bergmans plkst. 2 pehz pusdeenas. Martin basnizâ mahz. Kaehlbrandts pulksten 9 preeksch pusdeenas. Trihsweenibas basnizâ mahz. Fromms pulksten 10 preeksch pusdeenas. Lutera basnizâ mahz. Paukschens pulksten 9 pr. pusd. Pahwila basnizâ mahz. C. Walters pulksten ½9 preeksch un pulksten 6 pehz pusdeenas.

Tirgus sinas.

Rigâ, 7. februarî 1891. g.

Kweeschi: Kursemes, 120 mahrz. 94 kap. pudâ, Kreewu, 127 mahrz. 104 kap. pudâ, seemaskweeschi, pehz labuma, 85—97 kap. pudâ.
Rudsi: Kreewu, 120 mahrz., 83 kap. pudâ, Kursemes, 120 mahrz., 83 kap. pudâ, Kursemes schahwetee 120 mahrz., 83 kap. pudâ.
Meeschi: Kursemes diwkanschu, 110 mahrz., 73 kap. pudâ, Kreewu, 110 mahrz., 75 kap. pudâ, schahweti, 100 mahrz., 73 kap. pudâ.
Ausas: Kursemes, pehz labuma, 72—78 kap. pudâ, Kreewu, zaurmehra labuma, 73—75 kap. pudâ, Kreewu, augstaka labuma, 76—80 kap. pudâ, schahwetàs, 71—74 kap. pudâ, pahrdeweji.
Linsehklas: weenkahrschàs 7mehrejas, 125—127 kap. pudâ, stepju sehklas, 7mehrejas, 132 kap. pudâ.
Kanepu sehklas: schahwetas 113 kap. pudâ.
Kweeschu klijas: rupjàs 50 kap. pudâ, pahrdeweji, smalkàs 45 kap. pudâ.

Naudas papiru zenas.

Peterburgâ, 25. febr. 1891.

Papiri.	makš.	prasija.
Pusimperials	683	685
5% bankbiletu 1. islaidums	103½	104
5% „ 5 „	102⅝	103⅛
5% Austruma aisnehmums no 1877. gada	102⅝	103⅛
5% „ „ „ 1879. „	103½	104
1. 5% Kreewu prem. aisnehmums	237½	238½
2. „ „ „	228¼	229
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	—	—
Odes. pilsl. hipoteku bankas 5½% obligazijas	101½	101⅞
Kreew. sem. kred. 5% kihlu-sihmes	102	102½
6% Charkowas semst. kihlu-sihmes		104½
5% „ „ „	100⅞	—
Rigas kom. bankas akz.	315	—
Rigas-Dinaburgas dselszela akzijas	149	—
Dinaburgas-Witebskas dselsz. akz.	—	173½

No ahrsemem.

Wahzija. Keisareene Fridrich laiduse keisaram Wilhelmam wehstuli, pasinodama, ka wina no Franzijas waldibas puses tikuse wisur ar leelako godbihjibu un laipnibu sanemta.

— Berlinê, 10. martâ (26. febr.). Pehz deewkalposchanas Kreewu pareistizigo basnizâ, Wina Majestates Kreewijas Keisara dsimumdeenai par godu pilî bij isrihkots goda meelasts, pee kura keisars Wilhelms uszehlees un pret grafu Murawjewu pagreesees, issauza Wina Keisariskàs Majestates weselibas.

Franzijâ atkal pehdejâ laikâ daudz runà par generali Bulanschè. Godkahrigais generals lihds ar saweem draugeem jaw 3 deenas eepreeksch keisareenes Fridrich eeraschanàs Parisê nospreeduschi, wiseem spehkeem mehginat uskuhdit Frantschus pret Wahziju un mehginat zaur iszehluschamees jukàm sew lomu wilkt. Kà sinams, schis nodoms itin nemas naw isdewees. Generals turpretim nahzis pats leelâs kesâs Briselê; jo winam mahzas wirsû netik ween polizija, bet ari weesnizneeki, kureem winsch palizis paradâ no wineem „selta" laikeem, isrihkodams lepnas dsihwes un sapnodams no Frantschu waldibas.

Italijâ, kà jaw sinots, sastahdijàs jauna ministrija. Kaut gan senakais ministru preekschneeks Krispi sewi apmeerinaja ar to, ka jaunà ministerija nespès turetees un tad winu luhgs, usnemtees atkal ministru preekschneeka weetu, tomèr, kà rahdas, schàs wina zeribas nepeepildisees, jo jaunà ministrija, sem Ribo wadibas, strahdà it naigi, labàm sekmem. Jaunà ministrija par wisàm leetam grib nodibinat draudsibu ar Franziju. Tà tad war weegli gaditees, ka sabeedriba ar Wahziju un Austro-Ungariju wairs netiks atjaunota.

Serbija. Bijuschais karalis Milans tagad atgreesees Serbijâ, zaur ko atkal iszehluschàs daudzas domu starpibas starp pawaldoneem un Milanu. Pehdejais pastahw uz to, lai tiktu is Serbijas robescham israidita Milana senakà laulatà draudsene, tagadejà Serbijas jaunà karaka Aleksandra mahte — Natalija.

Deenwidus-Amerika. Nemeeri Tschilê wehl arweenu turpinas. Waldiba, kà rahdas, laikam newarès paturet wirsroku, jo daschi lihds schim waldibai ustizami kara pulki atkal pahrgahjuschi uz dumpineeku pusi. Uz dumpineeku pusi pahrgahjuse ari Santjagos augstakà teesa, kas issludinajuse par pretlikumigàm wisas presidenta Balmaseda pawehles, kas izlaistas pehz jauna gada.

Telegramas.

Peterburgâ, 27. februarî. Schis deenas likumu krahjuma numurâ atrodas sekoschi sinojumi: par sewischkas nodalas eetaisischanu pee walsts muischneezibas agrarbankas preeksch agrakàs sawstarpejas semes kreditbeedribas leetu weschanas; par wisâ walsti isdaramu dahwanu lasischanu preeksch nabadsigu ahrstu gimenu usturas kapitala.

Peterburgâ, 28. februarî. „Wald. Westn." ir issludinata pawehle, kas tagadejo juhrministrijas juhrskolu pahrdehwe par juhrneezibas kadetu korpusu.

Berlinê, 11. martâ (27. februari). Reichstagâ, pahrrunajot eesneegto luhgumu, lai ari seeweeschus peelaistu pee studeschanas, zentras partijas lozeklis Orterers runaja tam preti.

Berlinê, 12. martâ (28. februarî). Windhorsts, kas gruhti sasslimis, peenehma sw. wakarinu.

Berlinê, 12. martâ (28. februarî). Keisars schodeen peebrauza pee Windhorsta dsihwokla, lai pats personigi apwaizatos par wina klahschanos; wina weselibas stahwoklis ir arweenu wehl draudoschs.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernst Plates.
Atbildoschais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Дозволено цензурою. — Рига, 1 марта 1891 г.

Sludinajumi.

Mahzeklis,
kursch atklehdsneeku amatu grib eemahzitees, war peeteiktees Eekschrigâ, Mahlderu eelâ Nr. 4.

Apsegta droschka
un rospuska ir lehti pahrdodamas Maskawas Ahrrigâ, Witebskas eelâ Nr. 35. 1

Puku, dahrsa-sakku un lopbaribas augu sehklas
peedahwà us galwoschanu
Fr. Lassmanns,
9 Rigâ, Alekfandra bulwarî Nr. 1.

Teek usaizinati Latweeschu semkopji, apstrahdat uz pusgraudu kahdu muischu, kas ir pilnâ sastahwâ, upes malâ, 40 werstes no pilsehtas. Jagreeschas ar rakstu Kreewu waloda sem schahdas adrefes: Въ Костромской губ., ст. Клеванцово, усадьба Ворокъ. Г-ну Василію Ивановичу Астаурову. 1

Plesskawas guberna, Holmas aprinkî, 30 werstes no Holmas pilsehtas
teek muischa pahrdota.
Muischâ ir 30 defetinu labas semes, jaunas uhdens dsirnawas, diweem gangeem; weens gangis turbina un otrs tohds, kuru ritenus uhdens no wirsas greesch, ehku peeteeloschi. Zena 5000 r., no kuras sumas wehl atlaidis. Klahtakas sinas ar rakstu dabujamas sem adrefes: чр. Псковск. губ., въ г. Холмѣ — Юлій Михайловичъ Мельцевой. 2

Pretubagoschanas beedribas darba kantoris,
eekschpilf. Jahnu eelâ Nr. 10,
peedahwà: meesas-weschu preeksch wihreeschem, feeweeschem un behrneem, gultasweschu, dweelus, preekschautus, katuna un parka jakas un uswalkus preeksch peeaugusscheem un behrneem, stepetus dekus, aditas wilnas un puswilnas behrnuhaubites un jakas, schuhpula-dekus, swahrkus, sekes un zimdus. Madrazes ar juhras-sahli, mascham un koka-wilnu pilditas. Turpat teek ari kungu-drehbes sataisitas un tihritas, kà ari weschâ wahrdi eesehwti.

L. Rosenthals,
pulkstenu taisitaju meistars,
Rigâ, Grehzineeku eelâ 13,
eeteiz bagatâ isweklê par semakàm zenam kabatas pulkstenus, selta un sudraba wahkòs, nikela un melna tehrauda pulkstenus, kà ari seenas un modinataju pulkstenus, wisi jaw reguleti, sem apgalwoschanas.
Rehdes un berlokas is wisada metala.
Selta un sudraba leetas, juweles, korales un granatu grefnojumi, wisjaunakàs fasonas un kreetni isstrahdatas. Laulibas gredseni wisados leelumos. Sataisa uz ahtrako wisus gruhtakos pahrlabojumus. Rakstifki pastelejumi top ispilditi. Par kreetnu un ustizamu pakalpojumu galwo firmas ilgà pastahweschana.

Pee „Gulbja."
Janna
modes pretschu pahrdotawa,
Rigâ, Kalku eelâ Nr. 35, netahlu no rahtuscha
(blakus manai dsiju pahrdotawai pee „Gulbja").
pasinoju saweem draugeem un zeen. pirzejeem, ka blakus sawai wezajai dsiju pahrdotawai esmu wehl atwehris modes un wisadu pretschu pahrdotawu. Cedroschinos apgalwot, ka mani daudzee dsiju pirzeji ari pilnigi atradis jaunatwehrtâ pahrdotawâ wisjaunakas modes prezes teizamakâ labumâ par negrosamu zenu bez usprasischanas.
Ihpaschi eewehlu sekoschas prezes leelâ daudzumâ un par fabrikas zenu:
Drehbi kaschoku pahrwelkeem, paltoseem un uswalkeem. Drapu, bukskinu, tuhku, wadmalu un puswadmalu. Sehgel-audekli preeksch kugeem, leelakàm un masakàm laiwam un sudmalneekeem, kà ari preeksch eepakaschanas, brasliljas (wesumas segus) un maisus. Audeklu leelâ izwehlê, kà: Pinnijas, Jaroslawas un Maskawas. Bez tam wehl eewehlu ihpaschi Turku audekli, 10 kap. ol. un dahrgaki. Tad wehl maisus preeksch labibas, 35 kap. gab. un dahrgaki.
Preeksch eeswehtischanas un balles kleitam: brahmu, dibitu, kaschimiru, ripsu, alpaku, zesiru, samtu, sihdu, atlasu, katunus, kretonus, kà ari lakatus no sihda, atlasa, kaschimira, bukskina un wisadas schalles. Wilnas un watetus dekus, grihdu dekus, tepikus, gardines un zitas prezes.
Bez tam wehl atronàs manâ nama magasine preeksch seeweeschu un behrnu apgehrbeem.
Wisas prezes pahrdodu ar galwojumu.
Janna modes pretschu pahrdotawa pee „Gulbja",
Rigâ, Kalku eelâ Nr. 35.

Pirmà Kreewijas ugunsapdroschinaschanas beedriba,
dibinata 1827 Peterburgâ.
Pilnigi eemaksats pamat kapitals 4,000,000 rbl.
Rezerwes kapitali . . . . . 3,000,000 rbl.
General-agents: R. John Hafferbergs,
Rigâ, Kungu eelâ Nr. 14.

Hallo, hallo, hallo!
Dahwineet tuhlit sawai lundzei pahrsteidzoscho dahwanu, jaunatrasto lehka aparatu, kursch Parises pasaules- un Wihnes semkopibas-isstahdês tika pahrdots daudz miljonu gabalôs.
Wehl nekad nebijis
ir schis aparats un der sekoscheem mehrkeem: 1 minutes laikâ ir eespehjams no peena waj krehjuma isgatawot sweestu un pusminutes laikâ putas, olu schaumi, olu groku u. t. t.
1 minutes laikâ war 1 kilo (ap 2 mahrzinam) kartupeku, sihpolu, gurku, rutku, rabzenu u. t. t., wisadus koku augłus un zitu pehz wehleschanàs, beesu jeb plahni misot kasit jeb sagreest.
Tahlak schis aparats ir leetojams kà mikroskops: 400 reis winsch paleelina katru leetu, tà tad ir leetojams pee ehdeenu un dsehreenu ismekleschanas.
Schahds aparats no nesadilstoscha metala ar isturigàm sederem ir dabujams pirkt par smeekla zenu:
1 rbl. 50 kap.
Schis nepeezeeschamais aparats tadehl, ka tik loti lehts, ir eewests leetoschanâ wisâs Wihnes un Parises familijâs, un weenigi tikai zaur manu sen pasihstamo firmu pret eepreekscheju samaksu teek isjuhtits uz wisàm pasaules malam.
D. Klekner,
16 Wihnê. I., Pasta eelâ 20.

Weikala pahrzelschana.
Widsemes konsuma weikals,
tagad Walku eelâ Nr. 2, pretim pulwera tornim, pa schu namâ.
senak
Ruston Proktors un beedr.,
agraki Kalku eelâ Nr. 6/10,
peedahwà no sawa bagatigà krahjuma:
Ween- un wairaklemeschu arklus, eeksch- un ahrsemes fabrikatus, sehklas apklabjejus un ezeschas, plawu-ezeschas, Laakes pat., pahrspehj stiprumâ un weeglumâ wisas zitas ezeschas, daschadu sistemu ekseku maschinas. Gepeli un gepelkutamo tihrischanas maschinas, pascha konstrukzija. Wisadus mahkfligus mehslus sem ismekleschanas stazijas kontroles. Semkopibas sehklas, sahli, dselsi, sikes, kehdes u. t. pr., u. t. pr.
Widsemes konsuma weikals,
Rigâ, Walku eelâ Nr. 2, paschu namâ.

Eduard Wm. Lösewitz,
wiswezaka
wadmalas- un bukskinu-magasine
Rigâ,
pee rahtuscha platscha apakschejâ tahschâ, un masâ Jaun-eelâ Nr. 2, aiz rahtuscha, pa weenu trepi augschâ.

Manâ grahmatu- un bilschu-drukatawâ, burtu leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ Rigâ, pee Petera basnizas, dabujama schahda jauna grahmata:
Patriotisku dseesmu
Wahzelite.
Atwehleta Latweeschu tautas skolâs leetat kà lihdsekli pee Latweeschu walodas mahzischanas.
Salasijis
Kreewin-Kuiwu Andrejs.
Maksà 25 kap.
Ernst Plates.

Manâ grahmatu- un bilschu-drukatawâ burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ Rigâ, pee Petera basnizas, ir dabujamas schahdas grahmatas:
Laika kaweklis krehslasstundâs.
Atstahstijis Kr. Lienewalds, skolotajs un ehrgelnees Blihdenê.
I. Kalnineeze. — Maksà 20 kap.
II. Tram-tram. — Maksà 20 kap.
III. Zeeta firds. — Maksà 15 kap.
Labdarischana un pateiziba.
Stahsts no Franzuschu kara gadeem.
Maksà 5 kap.
Lettische Grammatik
von Bielenstein.
Maksà eeseeta 3 rbl.
Lihku-sprediki
uz wisadàm wajadsibam mahjàs un pee kapeem lasami.
Maksà 60 kap.
Libanus kalni un Damaskus,
un kà Turki sche kristitu lauschu asinis islehjuschi. No C. G. G. Croon.
Maksà 10 kap.
Ernst Plates.

Печатать разрѣшается. Рига, 1 марта 1891 г. № 887. Рижскій Полицеймейстеръ Власовскій. — Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.